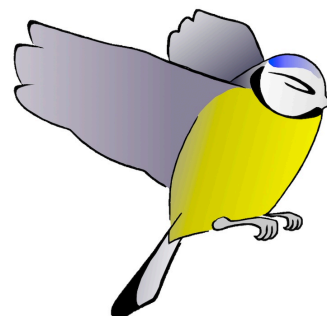

Talvine aialinnuvaatlus 2022

28.–30. jaanuaril toimunud kolmeteistkümnendal talvisel aialinnuvaatlusel osales **2713 linnusõpra 1818 paigast** üle Eesti. Nagu vaatluse nimele kohane, tehti tänavu 95% vaatlustest aedades, pea 5% parkides ja ülejäänud kuuel juhul kalmistul.

TALVINE AIALINNUVAATLUS

Kolme vaatluspäeva jooksul loendati **66 150 lindu 62 liigist**. Vaatluskohas kohati keskmiselt 37 lindu, mis on viimase 10 aasta keskmisest kolme linnu jagu enam. Vaatluskohas nähtud lindude keskväärtus (mediaan) oli pikaajalisest keskmisest nelja linnu võrra kõrgem. Kolmandiku liikide kohtamissagedus kahanes, kolmandikul oli stabiilne ja kolmandikul kasvas. Ka muude näitajate poolest olid tulemused pikaajalisele keskmisele lähedased, lindude arvukus vaatluskohas oli aga selgelt üle keskmise.

Tabel 1. Talvise aialinnuvaatluse osalus ja tulemused aastatel 2010–2022.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Linde (x1000)	37,0	31,0	45,7	65,3	86,7	70,4	58,3	57,8	54,6	75,9	38,2	71,5	66,2
Vaatluskohti	888	948	1439	1817	2353	1838	2000	1863	1691	2179	1241	2050	1818
Vaatlejaid	1072	1134	2050	2501	3449	2727	2799	2624	2386	3162	1986	3055	2713
Liike	62	58	54	61	60	63	64	64	64	76	68	69	62
Linde vaatluskohas:													
Aritmeetiline keskmine	43	33	32	36	37	38	29	31	32	35	31	35	37
Mediaan	33	27	26	31	30	29	24	24	26	28	23	28	31
Mood	24	15	12	15	20	19	13	14	19	16	13	13	20

Vaatlustulemuste peamiseks mõjutajaks oli, nagu ka kõikidel varasematel aastatel, vaatluspäevade ilm. Mälestusväärset 2020. aastal iseloomustas jaanuaris kliimaatilise hilissügise tingimustes toitmiskohti suur linnuvaesus. Tänavu oli detsember harjumuspäratult talvine ja jaanuaris valitsesid heitlikud ilmaolud, kus krõbekülmad ilmad vaheldusid suladega. Loenduspäevadel rullus aga üle Eesti tänavuse talve võimsaim tuisk ning muutis juba detsembris sisse söödetud toitmiskohad lindudele väga oluliseks. Loendustulemused kajastavad aga lindude arvukust just toitmiskohtades - linde toideti tänavu 93%

vaatluskohtades. Talvisel ilmal ja lindude rohkusel aias on selge mõju ka osalusele – vaatluskohti oli tänavu kolmandiku võrra rohkem kui lumevaestel kordadel.

Kõige arvukam linnuliik oli kaheteistkümnendat aastat järjest ootuspäraselt rasvatihane, keda kohati 93% vaatluskohtades ja kes moodustas täpselt neljandiku kõikide lindude koguarvust. Ülejäänud poodiumikohad olid tavapärasele sarnased: teise koha saavutas põldvarblane, kolmas oli leevike. Kohtamissageduse arvestuses olid usaldusväärse valimiga liikidest eelneva 11 aasta keskmisega võrreldes suurimad tõusjad siisike, talvike, nurmkana ja hallpea-rähn. Suurimad langejad olid väga arvukatest liikidest rohevint, hakk, hallrästas. Regulaarselt kõikuva arvukusega liikidest vaadeldi tänavu oluliselt harvem siidisabasid ja urvalinde. Kodutuvi ja veelindude arvukuse muutused sõltuvad üksikute suuremate parvede kohtamisest ning ei iseloomusta tegelikke muutusi.

Viimastel aastatel on märgatavalt kasvanud punarinna kohtamissagedus ja raskete oludega tulid nad toidulaualt süüa otsima ka tänavu – 30 vaatluskohas kohati 58 lindu. Vähearvukatest ja põnevatest liikidest vaadeldi tänavu 39 põialpoissi, seitset käblikut, ühte jäälindu ja ühte vesipappi. Röövlinde vaadeldi koduaias keskpärase arvukuses: 51 raudkulli, 11 hiireviud, 18 värbkakku, 9 hallõgijat, 6 kanakulli ja 1 merikotkast.

Suur tänu kõikidele, kes leidsid tunni lindude heaks! Veel suurem tänu nendele kümnetele vaatlejatele, kes tegid vaatlusi mitmes erinevas kohas! Eriline tänu kuulub kõikidele õpetajatele ja juhendajatele, kes suunasid linde vaatlema ja üles märkima ka tulevase suuri linnuhuvilisi.

Kolmeteistkümnnes talvine aialinnuvaatlus toimub 27.–29. jaanuaril 2023.

Kokkuvõtte koostas Aarne Tuule,
talvise aialinnuvaatluse eestvedaja.

Lisainfo: talv@eoy.ee,
5800 2869, www.eoy.ee/talv

Talvist aialinnuvaatlust korraldab Eesti Ornitoloogiaühing, toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Tabel 2. Talvisel aialinnuvaatlusel 2022 vaadeldud linnuliikide järjestus isendite koguarvu järgi.

Nr	Liik	Isendite arv 2022	Kohtamis-paiku 2022	Kohtamis-sagedus 2010-2021	Kohtamis-sagedus 22	Muutus 10-21 vs 22 (%)	Isendeid kohtamis-paigas 2010-2021	Isendeid kohtamis-paigas 2022	Muutus 10-21 vs 22 (is)
1	Rasvatihane	16506	1691	94,3%	93,0%	-1,4%	9,1	9,8	0,6
2	Põldvarblane	8615	796	38,4%	43,8%	13,9%	11,6	10,8	-0,8
3	Leevike	4805	765	35,0%	42,1%	20,3%	4,7	6,3	1,6
4	Koduvarblane	4262	470	25,3%	25,9%	2,1%	7,9	9,1	1,1
5	Siisike	3323	341	4,2%	18,8%	345,8%	8,7	9,7	1,1
6	Sinitihane	3304	1211	62,7%	66,6%	6,2%	2,4	2,7	0,3
7	Rohevint	3231	445	39,3%	24,5%	-37,6%	10,5	7,3	-3,2
8	Hallvares	2685	627	40,2%	34,5%	-14,2%	4,1	4,3	0,2
9	Talvike	2445	263	7,2%	14,5%	100,6%	8,3	9,3	1,0
10	Salutihane	1413	506	25,9%	27,8%	7,4%	2,7	2,8	0,1
11	Kodutuvi	1403	209	11,5%	11,5%	-0,2%	5,9	6,7	0,8
12	Pasknäär	1299	544	26,5%	29,9%	12,9%	2,7	2,4	-0,3
13	Hakk	1297	176	12,2%	9,7%	-20,6%	8,4	7,4	-1,0
14	Harakas	1247	596	35,6%	32,8%	-8,0%	2,1	2,1	0,0
15	Musträstas	1230	547	31,3%	30,1%	-3,8%	2,2	2,2	0,0
16	Puukoristaja	1206	698	38,4%	38,4%	0,1%	1,7	1,7	0,0
17	Põhjatihane	957	412	21,8%	22,7%	4,0%	2,5	2,3	-0,2
18	Sinikael-part	858	37	1,5%	2,0%	40,1%	20,7	23,2	2,5
19	Nurmkana	807	103	2,1%	5,7%	171,7%	7,7	7,8	0,1
20	Metsvint	751	211	7,2%	11,6%	61,8%	3,1	3,6	0,5
21	Suur-kirjurähn	650	531	27,4%	29,2%	6,4%	1,3	1,2	0,0
22	Hallrästas	546	64	5,6%	3,5%	-37,6%	3,0	8,5	5,6
23	Tutt-tihane	330	196	8,1%	10,8%	32,9%	1,7	1,7	-0,1
24	Ohakalind	281	51	1,9%	2,8%	48,4%	4,3	5,5	1,2
25	Höbekajakas	264	45	1,9%	2,5%	30,4%	4,4	5,9	1,4
	<i>Määramata lind</i>	242	58	3,2%	3,2%	-0,5%	5,1	4,2	-1,0
26	Hallpea-rähn	220	165	5,2%	9,1%	74,7%	1,2	1,3	0,1
27	Sabatihane	219	47	1,4%	2,6%	89,5%	4,3	4,7	0,4
28	Siidisaba	185	15	2,0%	0,8%	-58,8%	13,3	12,3	-0,9
29	Musttihane	179	103	4,8%	5,7%	17,6%	1,7	1,7	0,0
30	Põhjavint	146	45	2,1%	2,5%	17,9%	2,4	3,2	0,8
31	Ronk	130	69	4,3%	3,8%	-12,6%	2,1	1,9	-0,2

N r	Liik	Isendite arv 2022	Kohtamis-paiku 2022	Kohtamis-sagedus 2010-2021	Kohtamis-sagedus 22	Muutus 10-21 vs 22 (%)	Isendeid kohtamis-paigas 2010-2021	Isendeid kohtamis-paigas 2022	Muutus 10-21 vs 22 (is)
32	Urvalind	130	27	5,0%	1,5%	-70,3%	9,1	4,8	-4,2
33	Suurnokk	128	54	3,3%	3,0%	-10,3%	1,6	2,4	0,7
34	Väike-kirjurähn	116	100	5,6%	5,5%	-2,0%	1,1	1,2	0,0
	<i>Määramata kirjurähn</i>	75	63	2,4%	3,5%	47,1%	1,2	1,2	0,0
35	Künnivares	70	32	1,6%	1,8%	9,5%	2,7	2,2	-0,5
36	Kalakajakas	69	20	0,9%	1,1%	27,6%	3,6	3,5	-0,2
37	Punarind	58	30	1,8%	1,7%	-9,0%	1,2	1,9	0,7
38	Kanepilind	57	14	0,6%	0,8%	22,7%	8,2	4,1	-4,2
39	Porr	54	47	2,3%	2,6%	12,1%	1,2	1,1	0,0
40	Tamme-kirjurähn	54	47	1,0%	2,6%	158,2%	1,1	1,1	0,0
41	Raudkull	51	51	3,3%	2,8%	-14,9%	1,0	1,0	0,0
42	Pöialpoiss	39	18	0,7%	1,0%	45,9%	1,9	2,2	0,3
43	Naerukajakas	33	7	0,3%	0,4%	30,4%	3,4	4,7	1,3
	<i>Määramata kulliline</i>	31	29	1,3%	1,6%	19,5%	1,1	1,1	0,0
44	Hangilind	26	7	0,2%	0,4%	142,2%	7,6	3,7	-3,9
45	Kuldnokk	19	10	1,0%	0,6%	-47,0%	3,9	1,9	-2,0
46	Värbkakk	18	17	0,4%	0,9%	150,3%	1,0		-1,0
47	Musträhn	13	12	0,9%	0,7%	-23,0%	1,1	1,1	-0,1
48	Kaelus-turteltuvi	12	7	0,4%	0,4%	-10,8%	2,0	1,7	-0,3
49	Hiireviu	11	11	0,7%	0,6%	-11,9%	1,1	1,0	-0,1
50	Hallögija	9	9	0,5%	0,5%	7,0%	1,1	1,0	-0,1
51	Kaelustuvi	9	5	0,3%	0,3%	5,7%	1,8	1,8	0,0
52	Käblik	7	6	0,2%	0,3%	34,7%	1,1	1,2	0,0
53	Kanakull	6	6	0,6%	0,3%	-41,8%	1,1	1,0	-0,1
54	Mänsak	5	4	0,3%	0,2%	-25,2%	1,2	1,3	0,0
55	Merikotkas	4	2	0,1%	0,1%	2,2%	1,2	2,0	0,8
56	Valgeselg-kirjurähn	4	4	0,4%	0,2%	-38,0%	1,1	1,0	-0,1
57	Hallhaigur	1	1	0,2%	0,1%	-63,8%	1,5	1,0	-0,5
58	Jäälind	1	1	alla 0,1%	0,1%	-	2,6	1,0	-1,6
59	Kodukakk	1	1	alla 0,1%	0,1%	-	1,0	1,0	0,0
60	Merikajakas	1	1	alla 0,1%	0,1%	-	1,5	1,0	-0,5
61	Metsis	1	1	alla 0,1%	0,1%	-	1,0	1,0	0,0
62	Vesipapp	1	1	alla 0,1%	0,1%	-	1,2	1,0	-0,2